

UNIVERZITA PARDUBICE
Fakulta filozofická
Katedra anglistiky a amerikanistiky

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor práce: Anežka Zinkeová

Studijní obor: Anglický jazyk pro odbornou praxi

Název práce: The Use of Selected Linking Words in Academic Discourse

Akademický rok: 2022/2023

Vedoucí práce: PhDr. Šárka Ježková, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Eva Nováková

Kritéria hodnocení		Hodnocení A – B – C – D – E – F
Všeobecná charakteristika	Splnění zásad zpracování práce a naplnění stanoveného cíle	D
	Logická struktura práce	
	Vyváženost teoretické a praktické části	
Teoretická část	Prezentace různých teoretických přístupů k řešenému problému	D
	Kritické posouzení prezentovaných přístupů a zvolení relevantní teoretické základny	
	Zpracování kvalitní teoretické základny pro realizaci praktické části	
Praktická část	Vhodnost zvolené výzkumné metodologie	D
	Aplikace zvolené výzkumné metodologie	
	Relevantní a srozumitelná argumentace a interpretace získaných výsledků	
Práce s odbornou literaturou	Kvalita, množství a relevance zpracované literatury	C
	Kritický přístup ke zdrojům	
Formální stránka	Dodržení doporučených pravidel a norem formální úpravy (směrnice FF UPa, požadavky KAA)	C
	Kvalita vědeckého aparátu, příloh, tabulek a obrázků	
	Dodržení bibliografických norem	
Jazyková úroveň	Gramatická přesnost a komplexnost	C
	Slovní zásoba	
	Koheze a koherence	
	Interpunkce a stylistické aspekty	

Slovní vyjádření k hodnocení bakalářské práce:

Cílem práce je analyzovat vybraná spojovací slova ve dvou textových typech odborného stylu (články z oboru přírodních a humanitních věd) a zhodnotit, s jakými výrazy tyto konektory kolokují v blízkém kontextu a jaké gramatické vlastnosti tento kontext nese.

- teoretická část (TČ)

V kap. 2 TČ poměrně zdařile definuje základní rysy, jimiž konektory přispívají k výstavbě textu jako prostředky koheze a reference (s. 15). Diplomandka adekvátně reflektuje rozdílné přístupy, které různí autoři ke klasifikaci konektorů zaujímají, a informace z citovaných zdrojů je schopna logicky propojovat.

O poznání méně úspěšně je zpracována kap. 1 věnovaná odbornému stylu: ihned na začátku se odborný styl srovnává se stylem prostě sdělným (conversation), ačkoli mluvený projev není součástí analýzy; poznatky o textové výstavbě odborného textu (kap. 1.1.1) nejsou uplatnitelné, jelikož analýza nesleduje používání konektorů v různých částech článků. Zásadním nedostatkem této části je fakt, že sice uvádí typické gramatické prostředky odborného stylu, o které se pak opírá i praktická analýza, (nominálnost, pasivum, modální slovesa, s. 10–11), ale kromě konektorů samotných neupřesňuje, jakou stylovou funkci plní.

Poněkud rozporuplné je i zpracování teoretického podkladu pro samotnou analýzu: klasifikace má být založena na Hallidayovi a Hasanové, kteří pod konektory zastřešují najednou příslovce i spojky, ovšem celá kapitola 2.1, 2.2 se poté zaměřuje zejm. na rozdíly mezi oběma slovními druhy. Naopak kap. 3 věnovaná sémantice konektorů gramatické popisy podle Bibera a kol. nebo Quirka a kol. nezahrnuje.

- metodologie a praktická část (PČ)

Zvolená výzkumná otázka, tj. jaké jsou kolokáty příslušného konektoru z hlediska gramatického (výběr slovesných časů, modálních sloves) i sémantického (slovesa vyjadřující názory a postoje ve filosofických textech, dějová slovesa označující např. chování chemických látek), má bezesporu své opodstatnění. Analýza také přináší několik relevantních postřehů, např.

- adverbztivní vztah vyjádřený spojkou *but* v souvislosti s kolokáty *we can't prove [...] on the basis of what we know* (s. 54);
- výskyt *thus* se spojkou *and* (př. 64, 65);
- používání spojky *because* v různých pozicích a s odlišnou interpunkcí v textech technických a filosofických (s. 53);
- odlišný sémantický dosah konektorů *however* a *but* (s. 39) – takové tvrzení by ovšem mělo být podloženo větším počtem příkladů.

Je nicméně poněkud rozporuplné, zda je vůbec možné analyzovat spojitost konektorů se slovesným rodem nebo nominalizací. Navíc (1) v TČ pro tento postup chybí dostatečná teoretická opora, která by podrobněji charakterizovala stylistickou funkci zvolených jazykových prostředků (kromě stručné zmínky, že přispívají k odosobněnosti a pojmovosti textu); (2) důvody, proč se daný stylém (zájmeno, disjunkt atd.) v textu objevuje, mohou být dány daleko širším kontextem než jen bezprostředním okolím zkoumaného konektoru, potažmo makrokontextem celého článku.

Tyto nedostatky se markantně projevují mj. u př. (51), kde bez dalšího kontextu není vůbec zjevné, že se jedná o odborný text, v němž mají slovesa *buy*, *play*, *drink* pravděpodobně přenesený význam. Některé argumenty zůstávají nedotažené v podobě formulací „some of the cooccurrences were either identical or very similar“ (s. 49, podobně s. 52), aniž by PČ dokládala, na jakou část těchto „několik výskytů“ připadá nebo je blíže ilustrovala. Dílčí závěry jsou občas chybné: výraz *the decrease* v př. (42) se vyskytuje v pozici, kde nelze očekávat, že by plnil funkci rématu; sloveso *be* v př. (69) není spona, ale auxiliára utvářející pasivum. Místy se v textu objevuje neadekvátní terminologie, např. spojení „semantic meaning“ nebo nesprávně použitý pojem „synonymous“ (s. 52). Jako celek interpretace sledovaných jevů často nesouvisejí s jejich reálnou stylistickou/textovou funkcí – lze např. předpokládat, že v textu bude koherentně použit přítomný čas, což ovšem nijak (nebo jen okrajově) nesouvisejí s přítomností spojovacího výrazu.

Doplňující otázky k obhajobě:

- (1) Jsou tzv. *linking adverbials* prostředky sémantické, nebo gramatické? Proč se nejčastěji vyskytují v iniciální pozici?
- (2) Vysvětlíte pojem *topic marker* a doložte jeho funkci na příkladech z korpusu.
- (3) Přísluvečná určení ve funkci konektorů sdílejí některé vlastnosti se spojkami (pozice ve větě, použití interpunkce, vyjádření sémantických vztahů). Jaké jsou hlavní odlišnosti těchto jazykových prostředků?
- (4) V jakých kontextech je *however* použito jako diskurzivní částice?
- (5) Na s. 44 dochází analýza ke závěru, že „some collocates of *thus* – such as specific semantic categories of verbs, modal verbs, the passive voice, nominalizations, pronouns, or other linking words – were identical to the collocates of *however* and *but*“. Znamená to, že odlišný konektor s odlišnou funkcí se vyskytuje ve stejném sémantickém okolí?

Výsledná klasifikace* (možnosti klasifikace – A, B, C, D, E, F)	D
---	----------

Dne: 20. 8. 2023

Podpis oponenta práce

.....

* výsledné hodnocení není průměrem dílčích známek